01/12/2019

Γιατί υπάρχει εχθρότητα;

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

«Αυτός γαρ εστιν η ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα εν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας, την έχθραν, εν τη σαρκί αυτού τον νόμον των εντολών εν δόγμασι καταργήσας, ίνα τους δύο κτίση εν εαυτώ εις ένα καινόν άνθρωπον ποιων ειρήνην, και αποκαταλλάξη τους αμφοτέρους εν ενί σώματι τω Θεώ διά του σταυρού αποκτείνας την έχθραν εν εαυτώ»(Εφεσ. 2, 14-16)

“Ο Χριστός είναι για μας πραγματικά η ειρήνη. Αυτός έκανε τους δύο αντιμαχόμενους κόσμους ένα λαό και γκρέμισε με τον σταυρικό του θάνατο ο,τι σαν τείχος τους χώριζε και προκαλούσε έχθρα μεταξύ τους. Κατήργησε δηλαδή τον ιουδαικό νόμο των εντολών και των διατάξεων, για να δημιουργήσει με το έργο του από τα δύο εχθρικά μέρη, τους Ιουδαίους και τους εθνικούς, μία νέα ανθρωπότητα, φέρνοντας την ειρήνη. Κι αφού θανάτωσε με τον σταυρό του την έχθρα, ένωσε τους δύο πρώην εχθρούς σε ένα σώμα και τους συμφιλίωσε με τον Θεό”.

Η έχθρα συνήθως νοηματοδοτεί την διαφορετικότητα στην ζωή μας. Η έχθρα πηγάζει από ένα αίσθημα απολυτότητας ως προς την αξία του προσώπου μας, του τρόπου που βλέπουμε τα πράγματα, των γνώσεων και των αντιλήψεων, των απαιτήσεων και των δικαιωμάτων μας. Ο άλλος γίνεται για μας εχθρός διότι με την παρουσία του, με την στάση ζωής του, με την στάση του έναντί μας αμφισβητεί, άμεσα ή έμμεσα, φανερά ή κρυφά, την απόλυτη αξία της αλήθειας μας και όσων διεκδικούμε για την ζωή μας. Η έχθρα τονίζει ότι είμαστε διαφορετικοί από εκείνον και ότι η διαφορετικότητά μας χτίζει τείχη μεταξύ μας. Μόνη λύση είναι να μας αποδεχτεί υιοθετώντας πλήρως τις θέσεις μας και τα ζητούμενά μας,

χωρίς πάλι να ειναι και βέβαιο ότι η έχθρα θα διαγραφεί. Διότι πάντοτε θα υφίσταται μία καχυποψία, ότι ακόμη κι αν φαίνεται ότι έχει παραδεχτεί την αξία μου και την διαφορετικότητά μου, κάποια στιγμή θα επανέλθει στην απόρριψή μου και στην διεκδίκηση της κατοχύρωσης της δικής του απόλυτης αλήθειας. Διότι η έχθρα προϋποθέτει δύο που σκέφτονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, της αλήθειας που γίνεται υποχρεωτικότητα, που γίνεται εξουσία.

Αυτό συμβαίνει και μεταξύ λαών. Εκεί βέβαια η αλήθεια έγκειται στα συμφέροντα και στην δύναμη, την ισχύ. Εχθρός μου είναι όποιος δεν μου παραδίδει την ελευθερία του, αλλά εργάζεται για να την διαφυλάξει και ίσως να χτυπήσει την δική μου. Βαφτίζουμε συνήθως και πολιτιστικές και ιστορικές τις διαφορές μεταξύ των λαών. Και συμβαίνει αυτό, διότι οι συνθήκες και οι περιστάσεις φέρνουν κοντά λαούς που οδηγούνται σε σύγκρουση, από την σφοδρότητα και την διάρκεια της οποίας θα εξαρτηθεί η δύναμη του μίσους και της εχθρότητας. Εδώ το απόλυτο βρίσκεται στην ταύτιση της συλλογικής οντότητας που είναι ο λαός, με την αλήθεια της ανωτερότητας και της ιδιοπροσωπίας. Δεν είναι εύκολο να αποφασίσει ο άνθρωπος ότι η διαφορετικότητά του μπορεί να τον φέρει κοντά με τον άλλον ή να βοηθήσει ώστε να υπάρξει ένας γόνιμος διάλογος, που θα οδηγήσει σε καταλλαγή, χωρίς να είναι ανάγκη να αρπάζει ο ένας τα του άλλου. Η εξουσία και το εγώ, ατομικό και συλλογικό είναι μεγάλοι πειρασμοί, τους οποίους δοκίμασε και ο Χριστός στην έρημο, μετά την βάπτισή Του από τον Ιωάννη.

Ο απόστολος Παύλος, πάντως, γράφοντας στους Εφεσίους, τονίζει ότι ο Χριστός επάνω στον σταυρό ένωσε τους δύο πρώην εχθρούς, τους Ιουδαίους και τους ειδωλολάτρες, τους πιστούς της μονοθεϊστικής και τους πιστούς της πολυθεϊστικής θρησκείας. Οι ένθεοι συναντήθηκαν με τους άθεους σε ένα πρόσωπο και σε ένα αντικείμενο. Το πρόσωπο ήταν ο ενανθρωπήσας Θεός. Το αντικείμενο ήταν ο σταυρός. Για να καταργηθεί η έχθρα και να ενωθούν ειρηνεύοντας οι εχθροί, χρειαζόταν ένα πρόσωπο που θα είναι υπεράνω όλων των αληθειών, οι οποίες αποδείχτηκαν σχετικές. Ο Χριστός ήταν Ιουδαίος ως προς την κατά άνθρωπον καταγωγή, όντας υιός της Παρθένου Μαρίας. Ανήκε όμως και σε όλη την ανθρωπότητα, και κατ᾽ επέκτασιν και στους ειδωλολάτρες, διότι εσαρκώθη εκ Πνεύματος Αγίου. Η πίστη σ᾽ Αυτόν μας καθιστά συνεχιστές του έργου Του και της αποστολής Του, που είναι χωρίς να πάψουμε να ανήκουμε σε έναν λαό, σε μία φυλή, σε μία γενιά, χωρίς να πάψουμε να είμαστε άνδρες και γυναίκες, χωρίς να πάψουμε να έχουμε άλλες ιδιότητες, όπως η μόρφωση, η κοινωνική θέση, οι οραματισμοί για την ζωή μας, να υπερβαίνουμε την απολυτότητα αυτών των σχημάτων και να γινόμαστε παιδιά Του, όπως και όλοι οι άνθρωποι. Και όταν κάποιος ζει την υιοθεσία του Θεού, τότε ξέρει να βλέπει την όποια αλήθειά του στην σχετική της μορφή, δηλαδή ως αφορμή διαλόγου,

συνύπαρξης, ειρήνευσης και όχι έχθρας και πολέμου.

Χρειάστηκε όμως και ο σταυρός. Για να επέλθει η ειρήνη, δεν είναι αρκετά τα λόγια και τα θαύματα. Η έχθρα καταργείται με την θυσία. Είναι σταυρός να δεις τον άνθρωπο πέρα από τις ιδέες και τις αλήθειες του. Να τον δεις πέρα από την έχθρα που σου γεννά η όποια διαφορετικότητά του. Να επικαλεστείς την δύναμη του Χριστού για να τον συγχωρήσεις. Να νιώσεις ότι χάνεις με την θέλησή σου το όποιο δίκιο σου, χάριν της αγάπης. Να μη μείνεις στην λογική της εξουσίας, αλλά να παλέψεις για αγάπη. Και επειδή θέλει και οι δύο πλευρές να προσπαθήσουν σ᾽ αυτήν την κατεύθυνση, αυτό συχνά μοιάζει ανέφικτο.

Ας συνειδητοποιήσουμε ότι η όποια έχθρα, εφόσον δεν εξαρτάται από εμάς, είναι έκπτωση από την αλήθεια της πίστης μας, από την αλήθεια του Χριστού. Οι άνθρωποι και οι λαοί συγκρουόμαστε μεταξύ μας για τα δίκια και τις εξουσίες μας, όμως αυτό δεν είναι υγιές πνευματικά, αλλά κάποτε ανάγκη, κάποτε αμαρτία. Πιστεύουμε σε ένα Θεό της καταλλαγής, της αγάπης, της ειρήνης. Σε ένα Θεό που δεν έμεινε στα λόγια, αλλά σταυρώθηκε για την επιλογή Του να βλέπει και να εργάζεται ώστε ο κάθε άνθρωπος να γίνει παιδί Του. Δικαιούμαστε να κάνουμε κάτι λιγότερο από αυτό;

Ας μάθουμε τουλάχιστον στην καθημερινότητά μας να αμβλύνουμε τις διαφορές μας. Να μην απολυτοποιούμε την αλήθειά μας, αλλά να ακούμε την αλήθεια του άλλου και να προσπαθούμε να βρούμε συζεύξεις. Ακόμη κι αν είμαστε σίγουροι για την δική μας αλήθεια, ας αφήνουμε περιθώριο στην αγάπη να μην μετατραπεί σε μίσος, σε κακία, σε χωρισμό. Και ας επικαλούμαστε και ας έχουμε τον Χριστό ως την ειρήνη εντός μας!

themistoklismourtzanos.blogspot.com
Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

ΠΗΓΗ: pemptousia.gr